

Постановление № 52 от 10 април 2023 г. за организация и координация на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 52 ОТ 10 АПРИЛ 2023 Г.

за организация и координация на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПО С Т А Н О В И :**

Чл. 1. Министерският съвет ръководи и осъществява координацията на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на Организацията на обединените нации (ООН) за устойчиво развитие съгласно приложение № 1, като:

1. одобрява списък с водещи и партниращи институции съгласно приложение № 2, във връзка с координацията на наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие;
2. одобрява национален списък с показатели за наблюдение на напредъка по постигане на целите на ООН за устойчиво развитие и неговите актуализации по предложение на председателя на Националния статистически институт;
3. координира отчитането на напредъка по изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие;
4. възлага изготвянето и одобрява доброволните национални прегледи за изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие.

Чл. 2. (1) Водещите институции съгласно приложение № 2:

1. ръководят, координират и контролират наблюдението и отчитането на изпълнението на целта на ООН за устойчиво развитие, за която са водеща институция;
2. следят и предоставят информация за предизвикателствата, предприетите мерки и постигнатия напредък по отношение изпълнението на целта на ООН за устойчиво развитие, за която са водеща институция, както и координират дейността на партниращите институции съгласно приложение № 2;
3. определят координатори на експертно ниво за отчитането на напредъка по изпълнението на съответната цел на ООН за устойчиво развитие, за която са водеща институция;
4. докладват ежегодно за напредъка в изпълнението на показателите от националния списък по чл. 1, т. 2, относими към целта, за която са водеща институция, в плановите за действие за изпълнението на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 и в Националната програма за реформи;
5. подпомагат председателя на Националния статистически институт в процеса на консултации с агенциите на ООН по отношение на предоставяне или валидиране на данни, както и при изготвянето на становища и участия в тематични събития, организирани от ООН;
6. могат при необходимост да привличат други институции, представители на академичната общност и гражданското общество за изпълнение на задачите им по т. 1.

(2) Партниращите институции съгласно приложение № 2:

1. предоставят на водещата институция информация от своята компетентност за предизвикателствата, предприетите мерки и постигнатия напредък в изпълнението на целите и подцелите на ООН за устойчиво развитие;
2. докладват на водещата институция за напредъка в изпълнението на показателите от националния списък по чл. 1, т. 2.

Чл. 3. Председателят на Националния статистически институт:

1. координира разработването и актуализирането на националния списък по чл. 1, т. 2 съвместно с институциите по чл. 1, т. 1, като при необходимост създава работна група, в която може да привлича и други партньори;
2. координира ежегодната актуализация на стойностите на показателите от националния списък по чл. 1, т. 2;
3. разработва, поддържа и актуализира специализирана секция на интернет страницата си относно напредъка в изпълнението на показателите от националния списък по чл. 1, т. 2;
4. подпомага и консултира институциите по чл. 2 по отношение на информационното обезпечаване със статистически данни при отчитането на напредъка по изпълнението на целите;
5. изпълнява ролята на национален координатор по статистическите въпроси при отчитането на напредъка по целите в процеса на консултации с международни организации.

Чл. 4. Съветът за развитие подпомага Министерския съвет при изпълнение на функции му по чл. 1, т. 3 и 4.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Председателят на Националния статистически институт внася националния списък по чл. 1, т. 2 за одобрение от Министерския съвет в срок до 3 месеца от влизането в сила на постановлението.

§ 2. В Постановление № 110 на Министерския съвет от 2010 г. за създаване на Съвет за развитие при Министерския съвет (обн., ДВ, бр. 44 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2011 г., бр. 8 от 2012 г., бр. 47, 62, 74 и 91 от 2013 г., бр. 80 от 2014 г., бр. 63 от 2017 г., бр. 67 от 2018 г., бр. 1 от 2019 г., бр. 22 и 41 от 2021 г., бр. 34, 36, 60, 70, 82 и 85 от 2022 г. и бр. 18 от 2023 г.) в чл. 2 се създава т. 17:

„17. координира отчитането на напредъка по изпълнението на целите на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие, включително като съгласува и предлага за одобрение от Министерския съвет доброволните национални прегледи по тяхното изпълнение;“.

§ 3. Постановлението се приема на основание чл. 6, т. 2 от Закона за нормативните актове.

§ 4. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Министър-председател: **Гълъб Донеv**

Главен секретар на Министерския съвет: **Красимир Божанов**

Приложение № 1 към чл. 1

Цели на Организацията на обединените нации за устойчиво развитие

Цел 1. Изкореняване на бедността във всичките ѝ форми и навсякъде

1.1. Изкореняване до 2030 г. на крайната бедност за всички хора и навсякъде, измервана понастоящем с броя на лицата, живеещи с по-малко от 1,25 долара на ден.

1.2. Намаляване до 2030 г. най-малко наполовина на дела на мъжете, жените и децата от всички възрасти, живеещи в бедност във всичките ѝ измерения съгласно националните определения.

1.3. Прилагане на подходящи за съответните национални условия системи и мерки за социална закрила за всички, включително минимални прагове за социална закрила, и постигане до 2030 г. на съществено покритие за бедните и уязвимите.

1.4. Осигуряване до 2030 г. на равни права на достъп до икономическите ресурси за всички мъже и жени, особено бедните и уязвимите, както и достъп до основни услуги, собственост и контрол върху земя и други форми на имущество, наследство, природни ресурси, подходящи нови технологии и финансови услуги, включително микрофинансиране.

1.5. Изграждане до 2030 г. на устойчивост срещу бедствия за бедните и хората в уязвимо положение и намаляване на излагането им на свързаните с изменението на климата екстремни метеорологични явления и на уязвимостта им от тях, както и от други икономически, социални и екологични сътресения и бедствия.

1.a. Осигуряване мобилизирането на значителни средства от различни източници, включително чрез засилено сътрудничество за развитие, с оглед предоставянето на достатъчни и предвидими средства за развиващите се страни, особено най-слабо развитите, с цел изпълнение на програми и политики за ликвидиране на бедността във всичките ѝ измерения.

1.b. Създаване на солидни политически рамки на национално, регионално и международно равнище въз основа на стратегии за развитие, ориентирани към бедните и лицата, уязвими по признак пол – с цел подкрепа за ускорено инвестиране в действия за изкореняване на бедността.

Цел 2. Край на глада, постигане на продоволствена сигурност и подобро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство

2.1. Ликвидиране до 2030 г. на глада и осигуряване за всички, по-специално за бедните и хората в уязвимо положение, в това число новородените, на целогодишен достъп до безопасна, питателна и достатъчна храна.

2.2. Ликвидиране до 2030 г. на всички форми на недохранване, включително достигане до 2025 г. на договорените на международно равнище цели относно спирането на растежа и атрофията при децата до 5-годишна възраст и задоволяване на потребностите от храна и хранителни вещества на подрастващите момичета, бременните жени, кърмачките и по-възрастните хора.

2.3. Удвояване до 2030 г. на селскостопанската производителност и на доходите на дребните производители на храни, по-специално жените, коренното население, семейните земеделски стопани, скотовъдците и рибарите, включително чрез сигурен и равен достъп до земя, други производствени ресурси и суровини, знания, финансови услуги, пазари и възможности за добавена стойност и заетост в неземеделски дейности.

2.4. Осигуряване до 2030 г. на устойчиви системи за производство на храни и прилагане на гъвкави селскостопански практики, които увеличават производителността и обема на произвежданата продукция, спомагат за поддържане на екосистемите, засилват възможностите за приспособяване към изменението на климата, екстремните метеорологични явления, суша, наводнения и други природни бедствия и чрез които постепенно се подобрява качеството на земята и почвите.

2.5. Запазване до 2020 г. на генетичното разнообразие на семена, култивирани растения и селскостопански и опитомени животни, както и на свързаните с тях диви видове, включително чрез разумно управлявани и диверсифицирани семенни и растителни банки на национално, регионално и международно равнище, и осигуряване на достъп до генетични ресурси и свързаните с тях традиционни знания, както и честно и справедливо споделяне на произтичащите от употребата им ползи в съответствие с постигнатите договорености на международно равнище.

2.a. Увеличаване, включително посредством засилено международно сътрудничество, на инвестициите в инфраструктурата на селските райони, в селскостопански научни изследвания и услуги за съвети в земеделието, технологично развитие и гени банки за растителни култури и животински видове с оглед на подобряване на производствения капацитет в селското стопанство в развиващите се страни, особено в най-слабо развитите страни.

2.b. Коригиране и недопускане на търговски ограничения и изкривявания на световните пазари на селскостопански стоки, включително чрез успоредното премахване на всички форми на субсидии за износ на селскостопански продукти и всички експортни мерки с равностоен ефект в съответствие с мандата на Кръга от преговори за развитие в Доха.

2.c. Приемане на мерки за гарантиране на правилното функциониране на пазарите на продоволствени стоки и техните деривати и улесняване на навременния достъп до пазарна информация, включително относно хранителните резерви, за да се спомогне за ограничаване на крайната нестабилност на цените на храните.

Цел 3. Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст

3.1. Намаляване до 2030 г. на коефициента на майчина смъртност в световен мащаб до по-малко от 70 на 100 000 живородени деца.

3.2. Прекратяване до 2030 г. на предотвратимите смъртни случаи на новородени деца и на деца до 5-годишна възраст, като всички страни ще имат за цел да снижат неонаталната смъртност до най-много 12 на 1000 живородени бебета и смъртността на деца до 5-годишна възраст до максимум 25 на 1000 живородени деца.

3.3. Ликвидиране до 2030 г. на епидемиите от СПИН, туберкулоза, малария и пренебрегваните тропически зарази, както и борба с хепатита, заболяванията, предавани чрез водата, и други заразни болести.

3.4. Намаляване с една трета до 2030 г. на случаите на преждевременна смърт вследствие на незаразни болести – чрез превенция и лечение, както и чрез насърчаване на психичното здраве и благоденствието.

3.5. Засилване на превенцията и лечението на злоупотреба със субстанции, в това число с наркотични вещества и алкохол.

3.6. Намаляване наполовина до 2020 г. на общия брой в световен мащаб на смъртните случаи и нараняванията при пътнотранспортни произшествия.

3.7. Осигуряване до 2030 г. на всеобщ достъп до здравни услуги в областта на половото и репродуктивното здраве, включително с цел семейно планиране, информация и обучение, и интегриране на репродуктивното здраве в националните стратегии и програми.

3.8. Постигане на всеобщо здравно осигуряване, включително защита срещу финансов риск, достъп до качествени основни здравни услуги и достъп до безопасни, ефективни и качествени жизненоважни лекарства и ваксини за всички на достъпни цени.

3.9. Значително намаляване до 2030 г. на броя на смъртните случаи и на заболяванията от опасни химични вещества и от замърсяване и заразяване на въздуха, водите и почвите.

3.a. Засилване на прилагането на Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол на тютюна във всички страни по целесъобразност.

3.b. Подкрепа за изследователската и развойната дейност по отношение на ваксини и лекарства за заразните и незаразните болести, засягащи предимно развиващите се страни, осигуряване на достъп до жизненоважни лекарства и ваксини на достъпни цени в съответствие с Декларацията от Доха относно Споразумението за свързаните с търговията аспекти на интелектуална собственост (ТРИПС) и общественото здраве, която потвърждава правото на развиващите се страни да се възползват в пълна степен от разпоредбите в Споразумението ТРИПС за гъвкавост при опазване на общественото здраве, и по-специално за осигуряване на достъп до лекарства за всички.

3.c. Значително увеличаване на финансирането за здравеопазване и наемане, развитие, обучение и задържане на работна сила в здравния сектор в развиващите се страни, особено в най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави.

3.d. Укрепване на капацитета на всички държави, особено на развиващите се, за ранно предупреждение, намаляване на риска и овладяване на здравните рискове в национален и световен мащаб.

Цел 4. Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за учене през целия живот за всички

4.1. Да се гарантира до 2030 г., че всички момичета и момчета завършват безплатно, справедливо и качествено основно и средно образование, водещо до подходящи и ефективни резултати от обучението.

4.2. Да се гарантира до 2030 г., че всички момичета и момчета имат достъп до качествено ранно детско развитие, грижа и предучилищно образование, за да са готови за началното образование.

4.3. Осигуряване до 2030 г. на равен достъп за всички жени и мъже до качествено техническо, професионално и висше образование, включително в университет, на достъпни цени.

4.4. Значително увеличаване до 2030 г. на броя на младежите и възрастните, които имат подходящи умения, в това число технически и професионални такива, за трудова заетост, работни места с достойни условия на труд и предприемачество.

4.5. Премахване до 2030 г. на неравенството между половете в образованието и осигуряване на равен достъп до всички етапи на образование и професионално обучение за уязвимите групи, включително лицата с увреждания, коренното население и децата в уязвимо положение.

4.6. Да се гарантира до 2030 г., че всички младежи и значителна част от възрастното население, както мъже, така и жени придобиват езикова и математическа грамотност.

4.7. Да се гарантира до 2030 г., че всички учещи придобиват знанията и уменията, необходими за насърчаване на устойчивото развитие, включително чрез обучение по устойчиво развитие и устойчив начин на живот, права на човека, равенство между половете, насърчаване на култура на мир и ненасилие, глобално гражданство и разбиране и оценяване на културното многообразие и на приноса на културата към устойчивото развитие.

4.a. Изграждане и модернизирани на учебни заведения, съоръжения и пособия, ориентирани към нуждите на децата, хората с увреждания и различните полове и осигуряване за всички на безопасна, приобщаваща и ползотворна учебна среда без агресия и насилие.

4.b. Значително увеличаване в световен план до 2020 г. на броя на отпускните стипендии за студенти от развиващите се страни, по-специално най-слабо развитите страни, малките островни развиващи се държави и страните в Африка – за записване във висши учебни заведения, включително в програми за професионално обучение, информационни и комуникационни технологии, технически, инженерни и научни програми в развитите страни и други развиващи се страни.

4.c. Значително увеличаване до 2030 г. на броя на квалифицираните учители, включително посредством международно сътрудничество за подготовка на учители в развиващите се страни, особено най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави.

Цел 5. Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета

5.1. Премахване на всички форми на дискриминация по отношение на всички жени и момичета, навсякъде.

5.2. Премахване на всички форми на насилие спрямо всички жени и момичета в публичната и частната сфера, в това число трафика, сексуалната и другите видове експлоатация.

5.3. Премахване на всички вредни практики като детски, ранни и принудителни бракове и гениталното осакатяване на жени.

5.4. Признание и оценяване на неоплатеното полагане на грижи и домашния труд посредством предоставяне на обществени услуги, инфраструктура и политики за социална закрила и насърчаване на споделяната отговорност в домакинството и семейството по подходящ за националните условия начин.

5.5. Гарантиране на пълноценно и ефективно участие на жените и равни възможности за лидерство на всички равнища на вземане на решения в политическия, икономическия и обществен живот.

5.6. Осигуряване на всеобщ достъп до полово и репродуктивно здравеопазване и репродуктивни права в съответствие с Програмата за действие, приета от Международната конференция за населението и развитието и Платформата за действие от Пекин, както и със заключителните документи от последващите конференции за техния преглед.

5.a. Предприемане на реформи за предоставяне на равни права на жените за достъп до икономически ресурси, както и достъп до собственост и контрол върху земя и други форми на имущество, финансови услуги, онаследяване и природни ресурси в съответствие с националното законодателство.

5.b. Засилено използване на подпомагачи технологии, по-специално информационни и комуникационни технологии, за насърчаване на овластяването на жените.

5.c. Приемане и укрепване на разумни политики и законодателство, което може да бъде приложено за насърчаване на равенството между половете и за овластяване на всички жени и момичета на всички равнища.

Цел 6. Осигуряване на наличие и устойчиво управление на вода и канализация за всички

6.1. Осигуряване до 2030 г. на всеобщ и равен достъп до безопасна питейна вода с достъпна цена за всички.

6.2. Осигуряване до 2030 г. на достъп до подходящи канализационни съоръжения и хигиенни условия за всички и ликвидиране на практиката за дефекация на открито, като се обръща специално внимание на нуждите на жените и момичетата и хората в уязвимо положение.

6.3. Подобряване до 2030 г. качеството на водата чрез намаляване на замърсяването, ликвидиране на изхвърлянето на отпадъци във водни басейни и намаляване до минимум на отделянето на опасни химични вещества и материали; намаляване наполовина дела на непречистените отпадъчни води и значително увеличаване на рециклирането и безопасното повторно използване на водата в световен мащаб.

6.4. Значително увеличаване до 2030 г. на ефективността на използването на вода във всички сектори и гарантиране на устойчиво водочерпене и достъп до прясна вода с оглед на справяне с недостига на вода и значително намаляване броя на страдащите от недостиг на вода.

6.5. Прилагане до 2030 г. на интегрирано управление на водните ресурси на всички равнища, включително чрез трансгранично сътрудничество, където е уместно.

6.6. Опазване и възстановяване до 2020 г. на свързаните с водата екосистеми, в това число планините, горите, влажните зони, реките, водоносните пластовете и езерата.

6.a. Разширяване до 2030 г. на международното сътрудничество и подкрепата за изграждане на капацитет към развиващите се страни по дейности и програми, свързани с водата и канализацията, включително събирането на вода, обезсоляването, ефективност при използването на вода, пречистването на отпадъчните води, технологиите за рециклиране и повторно използване.

6.b. Подкрепа и засилено участие на местните общности в подобряване управлението на водата и канализационните съоръжения.

Цел 7. Осигуряване на достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички

7.1. Осигуряване до 2030 г. на всеобщ достъп до финансово достъпни, надеждни и съвременни енергийни услуги.

7.2. Значително увеличаване до 2030 г. дела на енергията от възобновяеми източници в световния енергиен микс.

7.3. Удвояване до 2030 г. на темпа на подобряване на енергийната ефективност в световен мащаб.

7.a. Засилване до 2030 г. на международното сътрудничество с цел улесняване на достъпа до научни изследвания и технологии за чиста енергия, включително енергия от възобновяеми източници, енергийна ефективност и високи и по-чисти технологии на базата на изкопаеми горива, насърчаване на инвестициите в енергийната инфраструктура и технологиите за чиста енергия.

7.b. Разширяване до 2030 г. на инфраструктурата и модернизиране на технологиите за доставка на съвременни и устойчиви енергийни услуги за всички в развиващите се страни, и по-специално в най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави и развиващите се страни без излаз на море, в съответствие с програмите им за подпомагане.

Цел 8. Стимулиране на траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички

8.1. Устойчив икономически растеж на глава от населението в съответствие с обстоятелствата на национално равнище, и по-конкретно най-малко 7% годишен ръст на БВП в най-слабо развитите страни.

8.2. Постигане на по-високи равнища на икономическа производителност чрез диверсификация, технологично усъвършенстване и иновации, включително чрез фокусиране върху секторите с висока добавена стойност и трудоемките отрасли.

8.3. Насърчаване на политиките за развитие, подкрепящи производствените дейности, създаването на работни места с достойни условия на труд, предприемачеството, творчеството и иновациите и насърчаване на създаването и растежа на микро-, малки и средни предприятия, включително чрез достъп до финансови услуги.

8.4. Постепенно повишаване до 2030 г. на ресурсната ефективност в потреблението и производството в световен мащаб и стремеж за окончателно прекъсване на връзката между икономически растеж и разрушаване на околната среда в съответствие с десетгодишната рамка от програми за устойчиво потребление и производство с водещата роля на развитите страни.

8.5. Постигане до 2030 г. на пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички жени и мъже, включително за младите хора и лицата с увреждания, както и равно заплащане за труд с равна стойност.

8.6. Значително намаляване до 2020 г. дела на младите хора, неангажирани с трудова дейност, образование или обучение.

8.7. Предприемане на незабавни и ефективни мерки за изкореняване на принудителния труд, ликвидиране на съвременното робство и трафика на хора, осигуряване на гаранции за забрана и премахване на най-тежките форми на детския труд, включително набирането и използването на деца войници, както и ликвидиране до 2025 г. на детския труд във всичките му форми.

8.8. Защита на трудовите права и насърчаване на безопасна и сигурна работна среда за всички работници, включително работещите мигранти, по-специално жените мигранти и лицата с несигурна заетост.

8.9. Изготвяне и прилагане до 2030 г. на политики за насърчаване на устойчивия туризъм, който създава работни места и популяризира местната култура и продукти.

8.10. Укрепване капацитета на националните финансови институции за насърчаване и разширяване на достъпа до банкови, застрахователни и финансови услуги за всички.

8.a. Увеличаване на подкрепата за развитие на търговията към развиващите се страни, по-специално най-слабо развитите страни, включително чрез подобрената интегрирана рамка за свързана с търговията техническа помощ за най-слабо развитите страни.

8.b. Разработване и привеждане в действие до 2020 г. на глобална стратегия за младежка заетост и прилагане на Глобалния пакт за заетостта на Международната организация на труда.

Цел 9. Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите

9.1. Развитие на качествена, надеждна, устойчива и адаптивна инфраструктура, включително регионална и трансгранична инфраструктура, за подкрепа на икономическото развитие и благосъстоянието на хората, като се обръща особено внимание на справедливия достъп за всички на достъпни цени.

9.2. Стимулиране на приобщаваща и устойчива индустриализация и значително увеличаване до 2030 г. дела на индустрията в заетостта и в brutния вътрешен продукт в съответствие с обстоятелствата на национално равнище и удвояване на нейния дял в най-слабо развитите страни.

9.3. Увеличаване достъпа на малките промишлени и други предприятия, особено в развиващите се страни, до финансови услуги, включително кредити при достъпни условия, и интеграцията им в пазарите и във веригите на добавена стойност.

9.4. Модернизиране до 2030 г. на инфраструктурата и преоборудване на промишлените отрасли с оглед на превръщането им в устойчиви, с повишена ефективност на използване на ресурсите и усвояване на повече чисти и природосъобразни технологии и индустриални процеси, като всички страни предприемат действия в съответствие със своите възможности.

9.5. Активизиране на научноизследователската дейност, подобряване на технологичния капацитет на промишлените отрасли във всички страни, особено в развиващите се страни, включително насърчаване до 2030 г. на иновациите и значително увеличаване броя на научните работници и изследователите на един милион души, както и на публичните и частните разходи за научни изследвания и развойна дейност.

9.a. Способстване на развитието на устойчива и адаптивна инфраструктура в развиващите се страни чрез засилена финансова, технологична и техническа подкрепа за страните в Африка, най-слабо развитите страни, развиващите се страни без излаз на море и малките островни развиващи се държави.

9.b. Подкрепа за развитието на местните технологии, научните изследвания и иновациите в развиващите се страни, включително чрез осигуряване на благоприятна политическа среда за (наред с другото) индустриална диверсификация и добавяне на стойност към продуктите.

9.c. Значително увеличаване на достъпа до информационни и комуникационни технологии и стремеж за осигуряване до 2020 г. на всеобщ достъп до интернет на достъпни цени в най-слабо развитите страни.

Цел 10. Намаляване на неравенството между и в рамките на държавите

10.1. Плавно достигане до 2030 г. и поддържане на ръст на доходите на най-бедните 40% от населението – в темпове, по-високи от средните за съответната страна.

10.2. Овластяване до 2030 г. на всички хора и насърчаване на социалното, икономическото и политическото им приобщаване, независимо от възраст, пол, увреждане, раса, етническа принадлежност, произход, религия, икономически статут или друг признак.

10.3. Гарантиране на равни възможности и намаляване на социалното неравенство, включително чрез премахване на дискриминационните закони, политики и практики и насърчаване на подходящи законодателство, политики и действия в тази насока.

10.4. Приемане на политики, особено фискални политики и политики по отношение на трудовите възнаграждения и социалната закрила, и постепенно постигане на по-голямо равенство.

10.5. По-добро регулиране и наблюдение на световните финансови пазари и институции и засилване на прилагането на подобни регулации.

10.6. Гарантиране на засилено представителство на развиващите се страни и право на глас в процеса на вземане на решения в международните икономически и финансови институции с глобален обхват с оглед на превръщането им в по-ефективни, надеждни, отговорни и легитимни институции.

10.7. Улесняване на законната, безопасната, организираната и отговорната миграция и мобилност на хора, включително чрез прилагане на планирани и добре управлявани миграционни политики.

10.a. Прилагане на принципа за специално и разграничително третиране на развиващите се страни, по-специално на най-слабо развитите страни, в съответствие със споразуменията в рамките на Световната търговска организация.

10.b. Насърчаване на официалната помощ за развитие и финансовите потоци, в това число преките чуждестранни инвестиции, за най-нуждаещите се държави, по-специално най-слабо развитите страни, страните в Африка, малките островни развиващи се държави и развиващите се страни без излаз на море, в съответствие с националните им планове и програми.

10.c. Намаляване до 2030 г. до под 3% на разходите по изпращане на парични преводи от мигранти и ликвидиране на коридорите за изпращане на парични преводи с разходи, по-високи от 5%.

Цел 11. Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене

11.1. Осигуряване до 2030 г. на достъп за всички до подходящо и безопасно жилище и основни услуги на достъпна цена, както и подобряване, хигиенизиране и модернизиране на бедните предградия.

11.2. Осигуряване до 2030 г. на достъп за всички до безопасни, достъпни и устойчиви транспортни системи на приемливи цени, подобряване на пътната безопасност, особено чрез разширяване мрежата на обществен транспорт, със специално внимание към потребностите на хората в уязвимо положение, жените, децата, лицата с увреждания и по-възрастните хора.

11.3. Засилване до 2030 г. на устойчивата и приобщаващата урбанизация и на капацитета за интегрирано, устойчиво и с широко участие планиране и управление на заселването във всички страни.

11.4. Засилване на усилията за опазване и съхранение на световното културно и природно наследство.

11.5. Значително намаляване до 2030 г. броя на загиналите и засегнатите от стихийни бедствия и значително намаляване на причинените от бедствия, в това число водни бедствия, преки икономически загуби спрямо глобалния брутен вътрешен продукт, като се обръща особено внимание на защитата на бедните и хората в уязвимо положение.

11.6. Намаляване до 2030 г. на вредното въздействие на градовете върху околната среда на глава от населението, включително като се обръща особено внимание на качеството на въздуха и управлението на градските и другите видове отпадъци.

11.7. Осигуряване до 2030 г. на всеобщ достъп до безопасни, приобщаващи и достъпни зелени и публични пространства, по-специално за жените и децата, по-възрастните и хората с увреждания.

11.a. Стимулиране на положителните икономически, социални и екологични връзки между градските, крайградските и селските райони чрез засилване на планирането на националното, регионалното и местното развитие.

11.b. Значително увеличаване до 2020 г. броя на градовете и селищата, приемащи и прилагащи интегрирани политики и планове, насочени към приобщаване, ресурсна ефективност, смекчаване на въздействието и приспособяване към изменението на климата, устойчивост спрямо бедствия, разработване и прилагане на цялостен подход за управление на риска от бедствия на всички равнища в съответствие с Декларацията от Сендай и Рамката за намаляване риска от бедствия 2015 – 2030 г.

11.c. Подкрепа за най-слабо развитите страни, включително чрез финансова и техническа помощ, за изграждане на устойчиви и издръжливи сгради с използване на местни материали.

Цел 12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство

12.1. Прилагане на десетгодишната рамка от програми за устойчиво потребление и производство, предприемане на действия от всички държави (начело с развитите страни), като се отчетат развитието и възможностите на развиващите се страни.

12.2. Постигане до 2030 г. на устойчиво управление и ефективно използване на природните ресурси.

12.3. Намаляване наполовина до 2030 г. на разхищаването на храни в световен мащаб и на хранителните отпадъци на глава от населението в търговията на дребно и в потреблението, намаляване на загубите на храна по веригите на производство и доставка, включително загубите след прибиране на реколтата.

12.4. Постигане до 2020 г. на екосъобразно управление на химикалите и всички отпадъци през целия им жизнен цикъл в съответствие с международно приетите рамки и значително намаляване на изпускането им във въздуха, водите и почвите с оглед на свеждане до минимум на неблагоприятните им въздействия върху човешкото здраве и околната среда.

12.5. Значително намаляване до 2030 г. на генерирането на отпадъци чрез предотвратяване, намаляване, преработване и повторно използване.

12.6. Насърчаване на дружествата, особено големите и транснационални компании, да приемат устойчиви практики и да интегрират информацията за устойчивостта в отчетния си цикъл.

12.7. Насърчаване на устойчиви практики за възлагане на обществени поръчки в съответствие с националните политики и приоритети.

12.8. Осигуряване до 2030 г. на подходяща информираност и осведоменост на всички хора и навсякъде относно устойчивото развитие и начините на живот в хармония с природата.

12.a. Подкрепа за развиващите се страни за укрепване на научния и технологичния им капацитет с цел преминаване към по-устойчиви модели на потребление и производство.

12.b. Разработване и прилагане на инструменти за мониторинг на въздействието върху устойчивото развитие от устойчивия туризъм, който създава работни места и популяризира местната култура и продукти.

12.c. Рационализиране на неефективните субсидии за изкопаеми горива, които насърчават разточителното потребление, чрез премахване изкривяванията на пазара в съответствие с обстоятелствата на национално равнище, включително чрез реструктуриране на данъчното облагане и постепенно премахване на вредите за околната среда субсидии, където съществуват, за да се компенсират въздействията им върху околната среда, при пълно отчитане на специфичните нужди и условия в развиващите се страни и намаляване до минимум на евентуалните неблагоприятни въздействия върху развитието им по начин, който защитава бедните и засегнатите общности.

Цел 13. Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици

13.1. Засилване на устойчивостта и способността за приспособяване към свързаните с изменението на климата опасности и природни бедствия във всички страни.

13.2. Интегриране на мерки срещу изменението на климата в националните политики, стратегии и планиране.

13.3. Подобряване на образованието, повишаване на осведомеността и на човешкия и институционален капацитет относно смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяването към него, намаляване на въздействията и ранно предупреждение.

13.a. Изпълнение на поетия ангажимент от развитите страни, подписали Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата, за съвместно мобилизиране на 100 милиарда долара годишно до 2020 г. от всички източници за посрещане нуждите на развиващите се страни в контекста на подходящи действия за смекчаване на последиците от изменението на климата и прозрачност относно изпълнението, и пълно привеждане в действие на Зеления фонд за климата чрез капитализирането му във възможно най-кратък срок.

13.b. Насърчаване на механизмите за увеличаване на капацитета в най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави за ефективно планиране и управление, свързано с изменението на климата, като се обръща особено внимание на жените, младежите, местните и маргинализираните общности.

Цел 14. Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и морските ресурси за устойчиво развитие

14.1. Предотвратяване и значително намаляване до 2025 г. на замърсяването на морската среда от всякакъв вид, по-специално от наземни източници и дейности, в това число намаляване на морските отпадъци и биогенното замърсяване.

14.2. Постигане до 2020 г. на устойчиво управление и защита на морските и крайбрежните екосистеми с оглед на предотвратяване на значителни неблагоприятни въздействия, включително чрез засилване на устойчивостта им и предприемане на действия за тяхното възстановяване, с цел превръщането им в здрави и продуктивни морета и океани.

14.3. Намаляване до минимум и справяне с въздействията от увеличаването на киселинността на океанските води, включително чрез засилено научно сътрудничество на всички равнища.

14.4. Постигане до 2020 г. на ефективно регулиране на добива на риба и ликвидиране на свръхулова, незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов и на разрушителните риболовни практики, прилагане на научно обосновани планове за управление на риболова с оглед на възстановяване на рибните запаси във възможно най-кратък срок поне до равнищата, позволяващи максимален устойчив улов, определени от биологичните характеристики на съответните видове.

14.5. Опазване до 2020 г. на поне 10% от крайбрежните и морски райони в съответствие с националната правна уредба и международното право и въз основа на най-добрата налична научна информация.

14.6. Въвеждане до 2020 г. на забрана за определени форми на субсидии за сектора на рибарството, които допринасят за свръхкапацитет на риболовните флоти и свръхулов, премахване на субсидиите, допринасящи за незаконен, недеклаиран и нерегулиран риболов, и въздържане от въвеждане на нови такива субсидии, като се отчита, че подходящото и ефективно, специално и диференцирано третиране на развиващите се и най-слабо развитите страни трябва да е неразделна част от преговорите в рамките на Световната търговска организация относно субсидиите за сектора на рибарството¹.

¹ Като се имат предвид продължаващите преговори в рамките на Световната търговска организация, Програмата за развитие от Доха и мандата на Шестата министерска конференция на СТО в Хонконг.

14.7. Увеличаване до 2030 г. на икономическите ползи за малките островни развиващи се държави и за най-слабо развитите страни от устойчивото използване на морските ресурси, включително чрез устойчиво управление на рибарството, аквакултурите и туризма.

14.a. Увеличаване обема на научните знания, развитие на научноизследователския капацитет и трансфер на морски технологии, като се отчитат критериите и насоките на Междуправителствената океанографска комисия относно трансфера на морски технологии, с оглед на подобряване здравето и управлението на океаните и засилване приноса на морското биологично разнообразие за развитието на развиващите се страни, по-специално малките островни развиващи се държави и най-слабо развитите страни.

14.b. Осигуряване на достъп до морските ресурси и пазари за рибарите, извършващи традиционен риболов в малки количества и за прехрана.

14.c. Засилване на опазването и устойчивото използване на океаните и техните ресурси чрез прилагане на международното право, отразено в Конвенцията на ООН по морско право (КООНМП), предоставяща правната рамка за опазване и устойчиво използване на океаните и техните ресурси, както е припомнено в параграф 158 от документа „Бъдещето, което искаме“.

Цел 15. Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и спиране загубата на биологично разнообразие

15.1. Гарантиране до 2020 г. на опазването, възстановяването и устойчивото използване на сухоземните и вътрешните сладководни екосистеми и техните услуги, по-специално горите, влажните зони, планините и сухите райони, в съответствие със задълженията, произтичащи от международните споразумения.

15.2. Насърчаване до 2020 г. на прилагането на устойчиво управление на всички видове гори, спиране на обезлесяването и възстановяване на увредените гори и значително увеличаване на залесяването и презалесяването в световен мащаб.

15.3. Борба с опустиняването, възстановяване на деградиралите земи и почви, включително засегнатите от опустиняване, суша и наводнения земи, и стремеж за постигане до 2030 г. на свят без деградация на земите.

15.4. Гарантиране до 2030 г. опазването на планинските екосистеми, включително на биологичното им разнообразие, с оглед на укрепване на възможностите им да осигуряват ползи от съществена важност за устойчиво развитие.

15.5. Предприемане на спешни и съществени действия за намаляване деградацията на естествените местообитания, спиране загубата на биологичното разнообразие, защита и предотвратяване до 2020 г. изчезването на застрашените видове.

15.6. Насърчаване на честно и справедливо споделяне на ползите, произтичащи от оползотворяването на генетични ресурси, и насърчаване на подходящ достъп до такива ресурси в съответствие с международните договорености.

15.7. Предприемане на спешни действия за ликвидиране на браконьерството и незаконния трафик на защитени животински и растителни видове и за справяне с търсенето и предлагането на незаконни продукти на дивата природа.

15.8. Приемане до 2020 г. на мерки за предотвратяване на въвеждането и значително смекчаване на отрицателното въздействие на инвазивни неместни видове в земните и водните екосистеми и контролиране или унищожаване на тези видове.

15.9. Интегриране до 2020 г. на ценностите на биологичното разнообразие и екосистемите в планирането на национално и местно равнище, процесите на развитие, стратегиите и отчетите за намаляване на бедността.

15.a. Мобилизиране и значително увеличаване на финансовите средства от всички източници, предназначени за опазване и устойчиво използване на биологичното разнообразие и екосистемите.

15.b. Мобилизиране на значителни средства от всички източници и на всички равнища за финансиране на устойчивото стопанисване на горите и осигуряване на достатъчни стимули за развиващите се страни за развитие на устойчивото стопанисване, включително за опазване на горите и презалесяване.

15.c. Засилване подкрепата на световно равнище за усилията за борба с браконьерството и трафика на защитени видове, включително чрез повишаване капацитета на местните общности да намират възможности за устойчив поминък.

Цел 16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички равнища

16.1. Значително намаляване навсякъде на всички форми на насилие и свързаната с насилие смъртност.

16.2. Слагане на край на злоупотребата, експлоатацията, трафика и всички форми на мъчения и насилие над деца.

16.3. Насърчаване принципите на върховенството на закона на национално и международно равнище и гарантиране на равен достъп до правосъдие за всички.

16.4. Значително намаляване до 2030 г. на незаконните финансови и оръжейни потоци, засилено възстановяване и връщане на откраднати активи и борба с всички форми на организираната престъпност.

16.5. Значително намаляване на корупцията и подкупничеството във всичките им форми.

16.6. Развитие на ефективни, отговорни и прозрачни институции на всички равнища.

16.7. Гарантиране на всички равнища на приобщаващ процес за вземане на решения, основан на принципите на отзивчивост, по-широко участие и представителност.

16.8. Разширяване и засилване участието на развиващите се страни в институциите на глобалното управление.

16.9. Осигуряване до 2030 г. на юридическа самоличност за всички, включително вписване в регистър при раждането.

16.10. Гарантиране на обществения достъп до информация и защита на основните свободи в съответствие с националното законодателство и международните споразумения.

16.a. Укрепване на съответните национални институции, включително чрез международно сътрудничество, с оглед на изграждане на капацитет на всички равнища, по-специално в развиващите се страни, за превенция на насилието и борба с тероризма и престъпността.

16.b. Насърчаване и прилагане на недискриминационни закони и политики за устойчиво развитие.

Цел 17. Укрепване на средствата за изпълнение и възобновяване на глобалното партньорство за устойчиво развитие

17.1. Засилено мобилизиране на собствените ресурси, включително чрез международна подкрепа за развиващите се страни, с цел подобряване на националния капацитет за събиране на данъци и други приходи.

17.2. Развитите страни да изпълнят изцяло ангажиментите си за официална помощ за развитие, в това число ангажимента на редица развити страни за постигане на колективна цел за ОПР в размер 0,7% от БНД за развиващите се страни, и ОПР в размер 0,15% до 0,2% от БНД за най-слабо развитите страни. Насърчават се донорите на ОПР да обсъдят определяне на цел за предоставяне на най-малко 0,20% от БНД за най-слабо развитите страни.

17.3. Мобилизиране на допълнителни финансови средства за развиващите се страни от множество различни източници.

17.4. Подпомагане на развиващите се страни за постигане и поддържане на устойчиво равнище на дълга в дългосрочен план посредством координирани политики, насочени към насърчаване на дългово финансиране, намаляване и реструктуриране на дълга според случая и намиране на решение за външния дълг на тежко задължените бедни страни с оглед на облекчаване на затрудненото им положение по отношение на дължавния им дълг.

17.5. Приемане и прилагане на режими за насърчаване на инвестициите за най-слабо развитите страни.

17.6. Укрепване на сътрудничеството „Север-Юг“, „Юг-Юг“ и тристранното регионално и международно сътрудничество и достъп до научни знания, технологии и иновации, засилване на споделянето и обмена на знания при взаимно договорени условия, включително посредством подобрена координация между съществуващите механизми, по-специално на равнището на ООН, и посредством глобален механизъм за улесняване трансфера на технологии.

17.7. Насърчаване на развитието, трансфера и разпространението на щадящи околната среда технологии за развиващите се страни при благоприятни условия, включително при концесионни и преференциални условия по взаимно съгласие.

17.8. Пълно привеждане в действие до 2017 г. на технологичната банка и механизма за изграждане на научен, технологичен и иновационен капацитет за най-слабо развитите страни и засилване използването на подпомагащи технологии, по-специално информационни и комуникационни технологии.

17.9. Засилване на международната подкрепа за прилагане на ефективно и целенасочено изграждане на капацитет в развиващите се страни с цел подкрепа на националните планове за изпълнение на всички цели за устойчиво развитие, включително посредством сътрудничество „Север-Юг“, „Юг-Юг“ и тристранно сътрудничество.

17.10. Стимулиране на всеобща, основана на правила, отворена, недискриминационна и справедлива многостранна система за търговия в рамките на Световната търговска организация, включително чрез приключване на преговорите в рамките на Програмата за развитие от Доха.

17.11. Значително увеличаване на износа от развиващите се страни, по-специално с оглед на удвояване до 2020 г. на дела на най-слабо развитите страни в световния износ.

17.12. Своевременно прилагане на дълготраен безмитен и безквотен достъп до пазарите за всички най-слабо развити страни в съответствие с решенията на Световната търговска организация, включително като се гарантира, че преференциалните правила за произход, приложими към вносни продукти от най-слабо развитите страни, са прозрачни и прости и допринасят за улесняване на пазарния достъп.

17.13. Укрепване на глобалната макроикономическа стабилност, включително посредством координация и съгласуваност на политиките.

17.14. Повишаване съгласуваността на политиките за устойчиво развитие.

17.15. Зачитане на политическото пространство и водещата роля на всяка страна в създаването и прилагането на политики за изкореняване на бедността и устойчиво развитие.

17.16. Укрепване на глобалното партньорство за устойчиво развитие, допълнено от партньорства на множество заинтересовани страни, които мобилизират, обменят и споделят знания, опит, технологии и финансови средства, с оглед на изпълнение на целите за устойчиво развитие във всички страни, по-специално развиващите се страни.

17.17. Насърчаване и развитие на ефективни публични и публично-частни партньорства и партньорства с гражданското общество, като се надграждат опитът и стратегиите на партньорствата за ресурсно обезпечаване.

17.18. Засилване до 2020 г. на подкрепата за развиващите се страни за изграждане на капацитет, включително за най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави, с цел значително увеличаване наличието на висококачествени, навременни и надеждни данни, дезагрегирани по доход, пол, възраст, раса, етнически произход, административен статут на мигрантите, увреждане, географско местоположение и други характеристики, в зависимост от спецификата на националния контекст.

17.19. Доразвиване до 2030 г. на съществуващите инициативи за разработване на измерители за напредъка в устойчивото развитие, допълващи brutния вътрешен продукт, и подкрепа за изграждането на статистически капацитет в развиващите се страни.

Приложение № 2 към чл. 1, т. 1

Списък с водещи и партниращи институции във връзка с наблюдението и отчитането на изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие

Цел за устойчиво развитие	Водеща институция	Партниращи институции
Цел 1. Изкореняване на бедността във всичките ѝ форми и навсякъде;	Министерство на труда и социалната политика	Министерство на външните работи, Министерство на вътрешните работи, Министерство на околната среда и водите, Министерство на финансите, Министерство на икономиката и индустрията, Министерство на иновациите и растежа, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на образованието и науката, Министерство на енергетиката
Цел 2. Край на глада – постигане на продоволствена сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство;	Министерство на земеделието	Министерство на труда и социалната политика, Министерство на икономиката и индустрията, Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите
Цел 3. Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст;	Министерство на здравеопазването	Министерство на околната среда и водите, Държавна агенция за безопасност на движението по пътищата, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието и науката, Министерство на финансите, Министерство на земеделието, Министерство на икономиката и индустрията, Българска академия на науките
Цел 4. Осигуряване на приобщаващо и справедливо качествено образование и насърчаване на възможностите за обучение през целия живот за всички;	Министерство на образованието и науката	Министерство на труда и социалната политика, Министерство на външните работи, Министерство на здравеопазването, Министерство на културата, Министерство на младежта и спорта
Цел 5. Постигане на равенство между половете и равни права за всички жени и момичета;	Министерство на труда и социалната политика	Министерство на вътрешните работи, Министерство на здравеопазването, Министерство на правосъдието, Министерство на икономиката и индустрията, Министерство на иновациите и растежа, Министерство на образованието и науката, Държавна агенция за закрила на детето, Комисия за защита от дискриминация
Цел 6. Осигуряване на наличие и устойчиво управление на вода и канализация за всички;	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Министерство на околната среда и водите, Министерство на външните работи, Министерство на земеделието, Министерство на здравеопазването, Министерство на иновациите и растежа, Национално сдружение на общините в Република България, Комисия за енергийно и водно регулиране
Цел 7. Осигуряване на достъп до финансово достъпна, надеждна, устойчива и съвременна енергия за всички;	Министерство на енергетиката	Комисия за енергийно и водно регулиране, Министерство на външните работи, Министерство на иновациите и растежа, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на земеделието
Цел 8. Стимулиране на траен, приобщаващ и устойчив икономически растеж, пълноценна и продуктивна заетост и достоен труд за всички;	Министерство на иновациите и растежа	Министерство на финансите, Министерство на туризма, Министерство на външните работи, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на икономиката и индустрията, Комисия за финансов надзор, Национален осигурителен институт, Министерство на образованието и науката, Министерство на околната среда и водите, Министерство на младежта и спорта, Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Държавна агенция за закрила на детето, Министерство на земеделието
Цел 9. Изграждане на устойчива инфраструктура, насърчаване на приобщаваща и устойчива индустриализация и стимулиране на иновациите;	Министерство на иновациите и растежа	Министерство на икономиката и индустрията, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на външните работи, Министерство на туризма, Министерство на земеделието, Българска академия на науките, Министерство на образованието и науката
Цел 10. Намаляване на неравенството между и в рамките на държавите;	Администрация на Министерския съвет	Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите, Министерство на вътрешните работи, Министерство на външните работи, Министерство на икономиката и индустрията, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Комисия за защита от дискриминация, Комисия за финансов надзор
Цел 11. Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене;	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Министерство на туризма, Министерство на културата, Министерство на вътрешните работи, Министерство на околната среда и водите, Национално сдружение на общините в Република България, Държавна агенция за безопасност на движението по пътищата, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на енергетиката, Министерство на земеделието
Цел 12. Осигуряване на устойчиви модели на потребление и производство;	Министерство на икономиката и индустрията	Министерство на околната среда и водите, Министерство на земеделието, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на финансите (Агенция за обществени поръчки), Министерство на външните работи, Министерство на туризма, Министерство на енергетиката, Министерство на образованието и науката
Цел 13. Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици;	Министерство на околната среда и водите	Министерство на външните работи, Министерство на образованието и науката, Министерство на вътрешните работи, Министерството на енергетиката, Министерството на транспорта и съобщенията, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието
Цел 14. Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и водните ресурси за устойчиво развитие;	Министерство на околната среда и водите	Министерство на земеделието, Министерство на външните работи, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на туризма, Министерство на образованието и науката, Министерството на транспорта и съобщенията, Българска академия на науките
Цел 15. Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоzemните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с разпространението на необработваемите площи, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие;	Министерство на земеделието	Министерство на околната среда и водите, Министерство на външните работи, Министерство на вътрешните работи
Цел 16. Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, осигуряване на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички равнища;	Администрация на Министерския съвет	Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на външните работи, Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, Държавна агенция за закрила на детето, Държавна агенция „Национална сигурност“
Цел 17. Укрепване на средствата за изпълнение и възобновяване на	Министерство на външните работи	Министерство на финансите, Министерство на икономиката и индустрията, Администрация на Министерския съвет, Национален статистически институт, Министерство на

Цел за устойчиво развитие	Водеща институция	Партниращи институции
глобалното партньорство за устойчиво развитие.		образованието и науката, Министерство на иновациите и растежа